

Nr 623

Av fröken **Stenberg m. fl.**, om *utökning av Sveriges Radios programverksamhet för utlandet.*

(Lika lydande med motion nr 724 i Andra kammaren)

I årets statsverksproposition föreslås under åttonde huvudtiteln att Sveriges Radios programverksamhet för utlandet under nästa budgetår bör förliggå inom ramen för oförändrad medelstilleddning av 6 360 000 kr.

Utlandsprogrammets kortvågssändningar har under de senaste fem åren omfattat:

1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69
6 340	6 890	8 030	8 300	8 300

För 1969/70 planeras inga ändringar i omfattningen av kortvågssändningarna.

För följande projekt föreslås ökade medel:

1. Förberedelser för förbättrad nyhetsbevakning	kr. 100 000:—
2. Utökad musik-transkription	kr. 140 000:—
3. Aktiverad filmdistribution	kr. 190 000:—
	<hr/>
Sa	kr. 430 000:—

Anslagshöjningarna motiveras på följande sätt:

1. Tre nya 500 KW-sändare kommer att tas i bruk de närmaste åren, den första i Karlsborg under hösten 1970 och de båda övriga i Hörby under 1971 och 1972. Möjligheterna att i utlandet ta emot kortvågssändningar kommer därvid att efter hand förbättras. I anslutning härtill bör sändningstiden successivt utökas med början hösten 1970, varvid speciellt nyhetsbevakningen måste förstärkas. Förberedelser härför bör göras redan under våren 1970 genom anställning av tre nyhetsmän.
2. Genom ett avtal, som träffats mellan SIU samt Teater- och Musikförbunden och grammofonindustrin, har ökade möjligheter till musiktranskription till utomeuropeiska länder skapats. Dessa möjligheter bör tillvaratas. För ändamålet bör en musikproducent anställas. För distributionskostnader beräknas kr. 75 000:—.
3. Nuvarande distributionsmöjligheter för utlandsprogrammets filmer har visat sig otillfredsställande. En orsak till svårigheterna är att antalet kopior har varit otillräckligt. Som ett första steg mot en förbättrad distribution, speciellt med inriktning på USA, Sydamerika och Afrika, bör antalet kopior ökas. Kostnaderna härför upptas till kr. 190 000.

För utlandsprogrammet tillkommer ökad andel i gemensam organisation varför det totala medelsbehovet beräknas till 6,9 milj. kr. (+ 570 000).

Departementschefens förslag på oförändrad medelstilleddning av 6 360 000 kr. betyder enligt uppgift att verksamheten icke kan bibehållas oförändrad under kommande budgetår. Från nästa års anslag beräknas UTP behöva dra ca 6 % för att möta automatiska kostnadsökningar då UTP:s driftbudget till övervägande del består av löner.

En oförändrad medelstilleddning under 1969/70 medför alltså, att UTP:s budget enligt uppgift realiter kommer att vara ca 400 000 kr. lägre än under innevarande budgetår. UTP står alltså inför tvånget att göra inskränkningar i sin programverksamhet.

Detta är enligt vår mening högst beklagligt. De senaste åren har — trots att i realiteten inga nya medel för verksamheten eller kvalitetsförbättring av programmen kommit UTP till del — genom rationalisering verksamheten ökat. Som exempel kan anföras framgångarna för de nyintroducerade ryska sändningarna, den starkt ökade transkriptions servicen till utländska radiostationer och filmverksamhetens nu etablerade produktions- och distributionsverksamhet.

Det kan också anses väl motiverat att begärda anslag beviljas så att den demokratiska radiostämman, som är UTP:s, ej tynar eller tystnar i en tid, då diktaturländer av olika struktur bygger ut sin radiopropaganda.

Sveriges alliansfrihet och frånvaro av kolonial belastning ger vårt land alldeles särskilda möjligheter att verka på det internationella fältet. Här har Sverige en goodwill att slå vakt om och att befrämja. UTP verkar i Sverigeinformationens tjänst globalt dag och natt över media som har stor genomslagskraft och med utomordentligt lågt kontaktpolis. I vissa fall är UTP den enda möjliga förmedlaren av en allsidig Sverigeinformation, som befrämjar förståelse för vårt land, dess politik, dess sociala struktur samt dess exportintressen. Som exempel på andra länders syn på detta förhållande kan anföras BBC:s erfarenheter "att ökat radiolyssnande resulterar i ökad export".

De nya KW-sändarna som möjliggör bättre mottagningsmöjligheter i utlandet kan också anföras som skäl till att begärda medel anslås till ökad produktion.

UTP har stora utvecklingsmöjligheter och hög produktion — enligt uppgift den högsta inom SR.

Under de senaste 3 åren 1966/67—1967/68—1968/69 har enligt uppgift anslagen till UTP icke täckt automatiska kostnadsstegringar då UTP:s behov legat på cirka 9—11 % årligen, beroende på att merparten av produktionskostnaderna utgörs av löner. Enligt departementet har automatiken — beräknad till 6 % — rymts inom anslaget. Således har den synbara anslags-

ökningen varit av formell natur, varför som tidigare påpekats utlandsprogrammet i realiteten ej haft tillgång till nya medel.

Med hänvisning till vad ovan anförts och med hänsynstagande till den av UTP genomförda rationaliseringen, som eliminerat alla marginaler, hemställas,

att riksdagen måtte under åttonde huvudtiteln punkt B e) Radio- och TV-verksamhet — utöver det belopp om 31 230 000 kr. som Kungl. Maj:t föreslagit till ersättning för viss rundradioverksamhet — bevilja 570 000 kr. för utökning av Sveriges Radios programverksamhet för utlandet (UTP).

Stockholm den 28 januari 1969

Gunvor Stenberg (m) Gudmund Ernulf (fp) Nils J. Nilsson (cp)
